

Paikallavalettujen betonirakenteiden lujuuden vaatimustenmukaisuuden varmistaminen

Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla edellytetään jatkossa talonrakennushankkeissa pätevän asiantuntijan lausuntoa siitä, täyttävätkö betonirakenteet niiden lujuudelle ja vakaudelle asetetut vaatimukset. Kaupunkien rakennusvalvonnat ovat sopineet menettelystä yhdessä Talonrakennusteollisuuden kanssa. Käytäntö ei koske normaaleja pientaloja (omakoti-, pari- ja rivitaloja).

Helsingin, Espoon ja Vantaan rakennusvalvonnat edellyttävät rakenteilla olevien kohteiden paikallavalettujen kantavien ja jäykistävien betonirakenteiden lujuudesta tehtäviä lisäselvityksiä. Näin voidaan kartoittaa betonirakentamisen laadunvarmistukseen liittyvien ongelmien laajuus, kohdentuminen ja syyt sekä varmistua rakenteiden turvallisuudesta. Menettely on 8. joulukuuta lähtien voimassa toistaiseksi, kunnes se voidaan perustellusti purkaa.

Rakennuksen rakenteiden lujuuteen ja vakauteen liittyvän rakennekatselmuksen, rakennuksen käyttöön hyväksyvän osittaisen loppukatselmuksen ja lopullisen loppukatselmusten yhteydessä on esitettävä pätevän asiantuntijan lausunto siitä, täyttävätkö rakennuksen paikallavalettujen kantavien ja jäykistävien betonirakenteiden lujuudet niille säännöksissä ja rakennesuunnitelmissa asetetut vaatimukset. Rakennusvalvonnat eivät toimita lopullista rakennekatselmusta, rakennuksen käyttöön hyväksyvää osittaista loppukatselmusta eikä lopullista loppukatselmusta ennen kuin selvitys ja lausunto vaatimuksenmukaisuudesta on esitetty. Rakennushankkeissa, joissa rakennuksen käyttöön hyväksyvä loppukatselmus on tarkoitus toimittaa loppuvuoden 2016 aikana, katselmuksen toimittamisen mahdollisuus arvioidaan rakennushankekohtaisesti (alustavan asiantuntijalausunnon perusteella).

Lujuuden vaatimustenmukaisuuden varmistaminen voidaan toteuttaa joko maankäyttö- ja rakennuslain 150 §:n mukaisen ulkopuolisen tarkastuksen periaatteita noudattaen tai rakennushankkeeseen ryhtyvän esityksestä maankäyttö- ja rakennuslain 150 b §:n mukaisen asiantuntijatarkastuksen periaatteita noudattaen. Jos asiantuntijalausunnon tekijänä käytetään muuta kuin rakennushankkeen vastaavaa rakennesuunnittelijaa, on tekijä hyväksytettävä rakennusvalvonnassa ennen selvitystyöhön ryhtymistä.

Käytäntö koskee rakennuksia, joiden seuraamusluokka on CC2 tai CC3 normaaleja pientaloja lukuun ottamatta. Käytäntö koskee käynnissä olevia rakennushankkeita ja on voimassa toistaiseksi.

Lujuudesta tehtävät selvitykset:

Selvitykset paikallavalettujen betonirakenteiden lujuudesta tehdään joko koekappaleiden avulla, kimmovasaralla tai muulla saman luotettavuuden omaavalla menetelmällä.

Lausunnon antaja määrittää lujuuden varmistamiseksi tarvittavat riittävät tutkimustoimenpiteet rakennushanke- ja rakennusosakohtaisesti.

Käytäntömuutoksen taustaa:

Ympäristöministeriössä 2.12.2016 pidetyn tilannekatsauksen perusteella Helsingin, Espoon ja Vantaan rakennusvalvonnat totesivat, että paikallavalettujen betonirakenteiden laadunvarmistuksessa on havaittu merkittäviä puutteita. Betonin lujuuden laatuongelman laajuuden ja kohdentumisen arvioimiseksi ei ole riittävästi tietoa. Yleisen edun kannalta on tärkeää selvittää mahdollisimman nopeasti betonin laadunvarmistukseen liittyvien ongelmien laajuus ja syyt sekä varmistaa rakenteellisen turvallisuuden täyttyminen.

Risto Levanto, vs. yli-insinööri, Helsingin rakennusvalvontavirasto
Solja Mäkelä, vs. rakennusvalvontajohtaja, Espoon rakennusvalvontakeskus
Pasi Timo, tarkastuspäällikkö, Vantaan rakennusvalvonta